

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSR) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) nakon okončanja njihovih mandata 2015., odnosno 2017. godine.

IZJAVA

TUŽILAC

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

Hag, 11. juli 2020.

Komemoracija povodom 25-te godišnjice genocida počinjenog u Srebrenici Video izjava Sergeja Brammertza Tužitelja MRMKS Hag, 11. juli 2020.

Ekscelencije, dame i gospodo, dragi prijatelji,

Danas se okupljamo u znak sjećanja na hiljade očeva, braće i sinova ubijenih prije dvadeset pet godina.

Iako danas možemo biti zajedno samo duhom, mi takođe nismo sami. Širom svijeta mnogi će zastati danas da odaju počast sjećanju na Srebrenicu.

Genocid u Srebrenici bio je jedan od najmračnijih trenutaka u novijoj istoriji. Još jedan genocid u srcu Evrope, samo dvije generacije poslije Holokausta.

Visoki rukovodioci su, pred očima svijeta, koristeći propagandu potpirivali etničku mržnju i dehumanizovali svoje susjede. Ljudi s vrha moći koristili su tu moć da terorišu i uništavaju, samo zbog toga što su žrtve bile Muslimani.

Rezultat nam je poznat. Ugašeni su životi više od 7.000 muškaraca i dječaka. 35.000 žena, djece i starijih osoba je terorisano i protjerano iz svojih domova. Zajednica koja je bila duboko vezana za te prostore jednostavno je eliminisana.

Moja prva posjeta Srebrenici 2010. ostavila je dubok trag na meni.

Proveo sam mnogo sati sa žrtvama i preživjelima. Ispričali su mi svoje priče i pokazali mi posljednje fotografije svojih najdražih. Razgovarali smo o diskriminaciji i strahu sa kojima se povratnici i danas suočavaju. Govorili su mi i o svojim strahovima za budućnost, za svoju unučad i prauučad.

Za vrijeme koje smo proveli zajedno, Majke Srebrenice su me naučile jednu važnu lekciju.

Za najveći dio svijeta, Srebrenica je nešto što se dogodilo prije dvadeset pet godina.

Ali za žrtve i preživjele, život je stao prije dvadeset pet godina. A genocid je i dalje u središtu njihove stvarnosti.

To je istinska mjera bola koji nanosi genocid. Uništiti jednu grupu znači stvoriti prazninu koja više nikada ne može biti popunjena.

Čast mi je što sam, kao glavni tužilac MKSJ-a, i sada Mehanizma, mogao da blisko sarađujem sa žrtvama Srebrenice i žrtvama iz cijele bivše Jugoslavije u borbi za pravdu.

U sudnici sam viđao preživjele genocide kako se suočavaju s onima koji su ih pokušali ubiti. Vidio sam majke kako ponovo preživljavaju svoje najmračnije trenutke kako bi svijet mogao da sazna za njihovu bol. I video sam kako se čak i najmoćniji ljudi mogu uniziti glasovima svojih žrtava.

Kroz svjedočenja žrtava i preživjelih, MKSJ je zaključio van razumne sumnje da je u Srebrenici počinjen genocid. Međunarodne sudije su potvrdile da je taj genocid bio planiran na najvišim nivoima političkog i vojnog rukovodstva, sa ciljem da se eliminiše muslimansko bošnjačko stanovništvo Srebrenice. Veći broj tih visokih rukovodilaca sada je osuđen za svoje zločine.

Nikada neću zaboraviti kada su bili uhapšeni Radovan Karadžić i Ratko Mladić. To je predstavljalo značajno dostignuće za međunarodnu pravdu. Šta više, moj je osjećaj da smo time, na svoj skroman način, bolje ispunili očekivanja koja su žrtve imale od nas.

Dragi prijatelji,

Ova komemoracija ne bi trebala da se odnosi samo na prošlost. Kako bismo istinski odali počast sjećanju na one koje smo izgubili prije dvadeset pet godina i odali priznanje žrtvama i preživjelima koji su danas među nama, naša je odgovornost da se borimo za pravdu i istinu.

Prije pet godina, govorio sam u Ujedinjenim nacijama o 20. godišnjici genocida. Moja poruka je dijelom bila poziv na suočavanje s negiranjem genocida.

Kako sam tada rekao, "Da bismo poštovali prošlost, Srebrenicu moramo nazvati njenim pravim imenom – genocid. Da bismo izgradili budućnost, moramo jednoglasno osuditi svako negiranje."

Na žalost, negiranje genocida i glorifikacija osuđenih ratnih zločinaca su još rašireniji danas nego prije pet godina.

Prije samo nekoliko sedmica u Bratuncu i samoj Srebrenici osvanuli su posterji kojima se veličaju Ratko Mladić i takozvano oslobađanje Srebrenice.

Školski udžbenici u Bosni i drugdje u regionu ne govore istinu o genocidu.

Političke vođe – naročito u Republici Srpskoj i Srbiji – nastavljaju da negiraju genocid. Oni ekstremniji nazivaju ga prevarom ili mitom, dok oni koji pokušavaju održati određeni privid sofisticiranosti vode polemiku o pravnim konceptima kao kvazistručnjaci.

Tome se mora stati na kraj.

Međunarodna zajednica se već predugo nada da će ovaj problem jednostavno nestati. Neće.

Daljim tolerisanjem negiranja genocida, u bilo kom obliku, iznevjeravamo žrtve Srebrenice još jednom, kao što smo to učinili prije dvadeset pet godina.

Svi mi moramo provoditi politiku nulte tolerancije kada je riječ o negiranju genocida, baš kao što to činimo s rasizmom i drugim oblicima diskriminacije.

A vapaji žrtava za zakonima kojima se suzbija negiranje genocida zaslužuju mnogo više razmatranja i podrške.

Stoga, u zaključku, obilježimo ovu 25. godišnjicu genocida u Srebrenici ne samo riječima, nego djelom.

To bi bila uistinu primjerena počast žrtvama i preživjelima, i sjećanje na Srebrenicu.

Hvala vam što ste mi dopustili da vam se danas pridružim.

Za više informacija stupite u kontakt sa Službom za odnose s javnošću

u Arushi, Tel.: +255 (0)27 256 5376

u Haagu, Tel.: +31 (0)70 512 5691

Email: mict-press@un.org

Pratite nas na [Facebooku](#), [Twitteru](#), [YouTubeu](#), [LinkedInu](#)

www.irmct.org